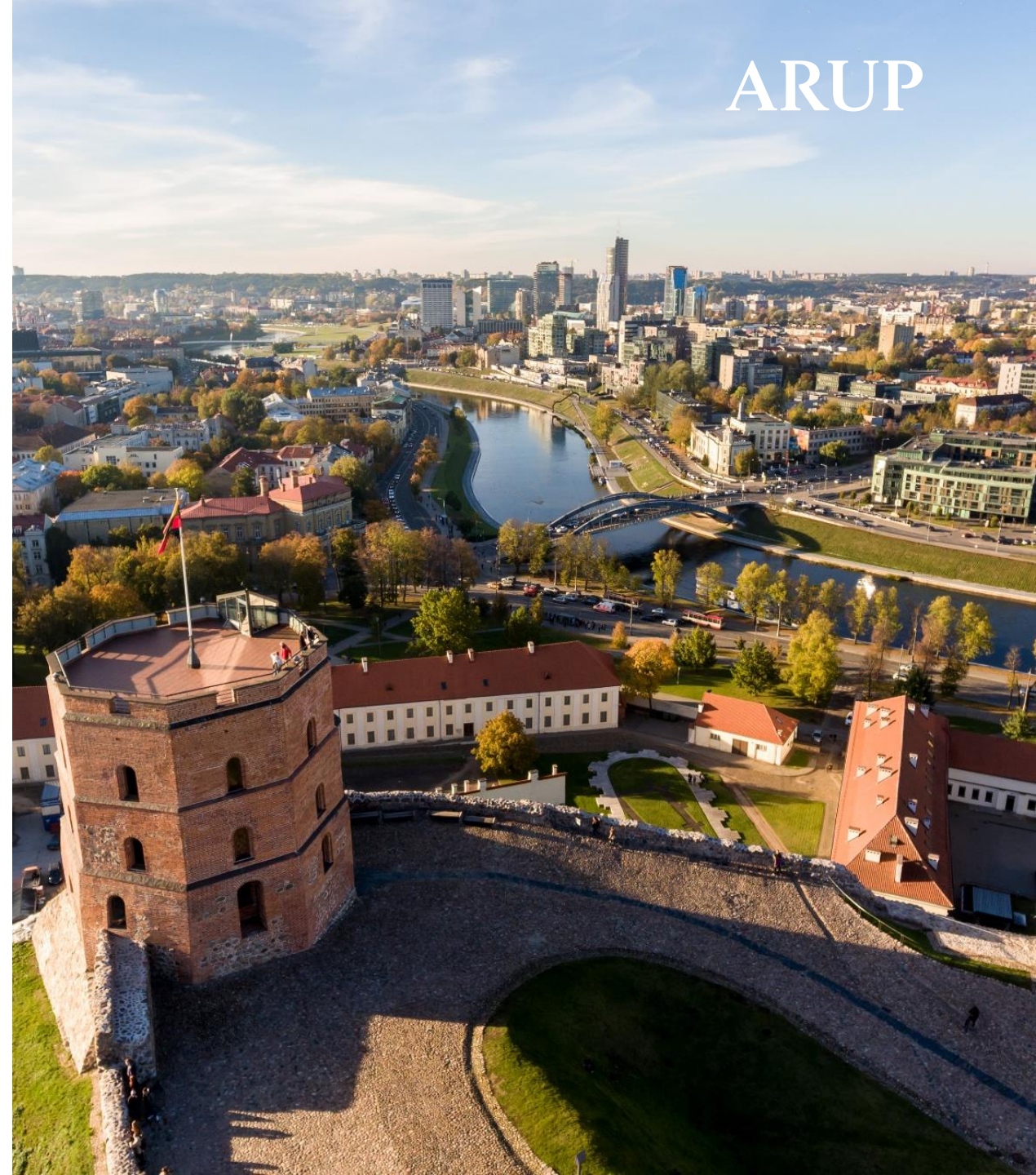

Žaliojo miesto veiksmų planas Vilnius

**Apklausa apie Žaliojo miesto veiksmų
kryptis ir tikslus: rezultatai**

2024 m. birželio mėn.

ARUP

Informacija apie apklausą

Apklausos tikslas – išsiaiškinti vilniečių nuomonę, siekiant **nustatyti miesto aplinkos būklę, pagrindinius iššūkius ir sritis, kuriose reikėtų imtis veiksmų.**

Apklausa atlikta internetu naudojant „**Microsoft Forms**“. Apie ją buvo paskelbta miesto interneto svetainėje ir „Facebook“ puslapyje, o respondentai galėjo prisijungti prie apklausos naudodamiesi pateiktomis nuorodomis.

Iš viso apklausoje buvo pateikti **29 klausimai**: 7 demografiniai klausimai, 1 klausimas su keliais atsakymų variantais, 20 klausimų su vienu atsakymo variantu ir 1 atviras klausimas. Apklausos pabaigoje dalyvių buvo prašoma duoti sutikimą tvarkyti jų asmens duomenis. Jie turėjo atsakyti į kiekvieną klausimą.

Apklausą buvo galima atlikti **2024 m. balandžio 10-24 d.**

Vidutiniškai apklausa truko apie **19 minučių.**

Demografiniai duomenys

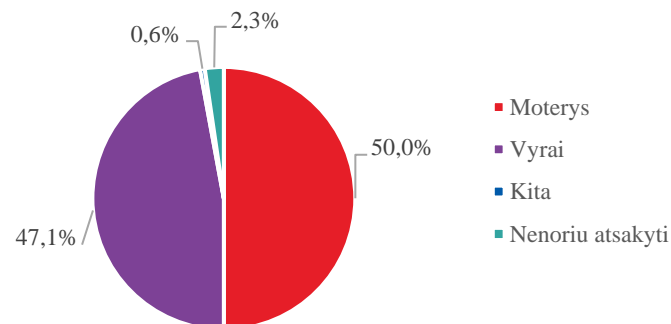
Iš viso į apklausoje dalyvavo 514 respondentų. Bendras komentarų ir atvirų atsakymų skaičius buvo 463.

Apklausoje rezultatai atitinka 2023 m. Vilniaus apskrities demografinį profilį pagal lyčių pasiskirstymą. Tačiau kitose srityse pastebimi ryškūs neatitikimai.

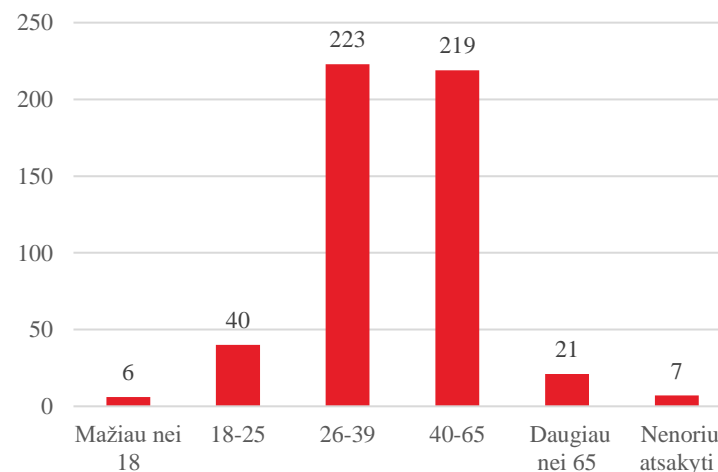
Jaunesnių nei 18 metų ir vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėms atstovaujama nepakankamai (atitinkamai 0,1 % ir 0,4 % respondentų), greičiausiai dėl internetinės apklausoje formato ir naudojamų skelbimo kanalų.

Daugiausia respondentų, nurodžiusių savo gyvenamąją vietą, yra iš Antakalnio, Verkių, Naujamiesčio ir Žirmūnų mikrorajonų. Mažiausiai atstovaujami rajonai yra Grigiškės, Paneriai ir Rasos.

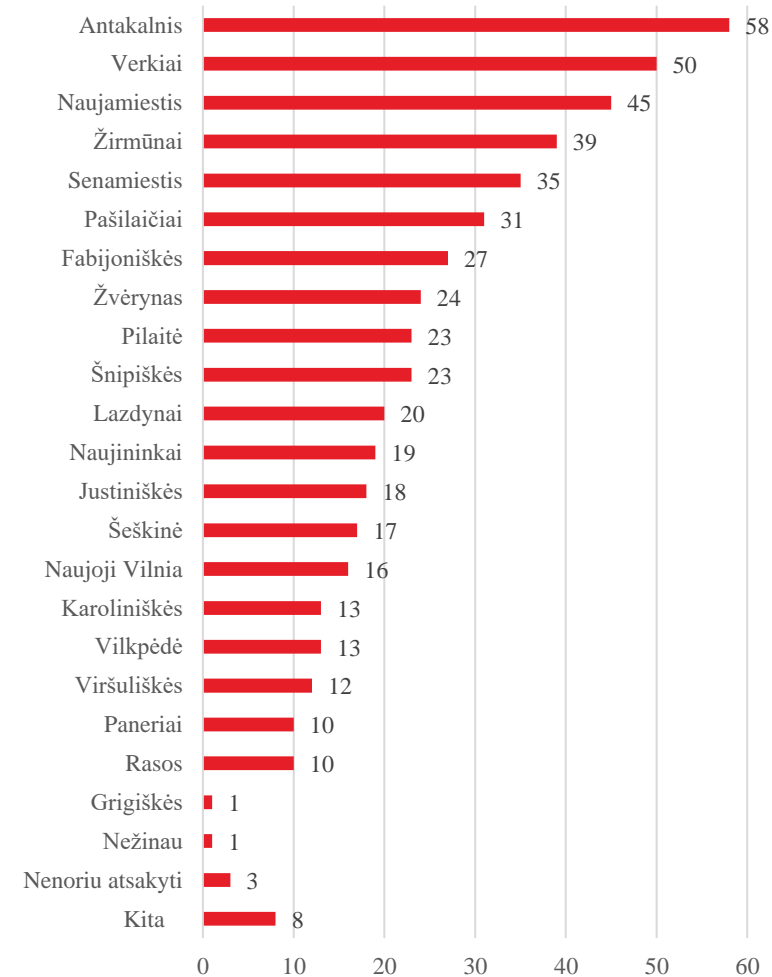
Lyčių grupė

Amžiaus grupė

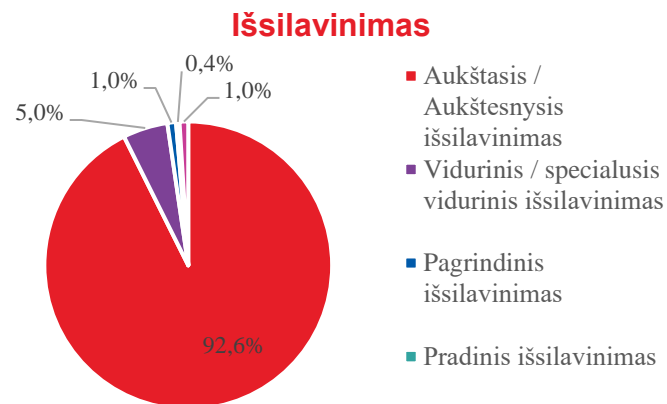

Gyvenamoji vieta

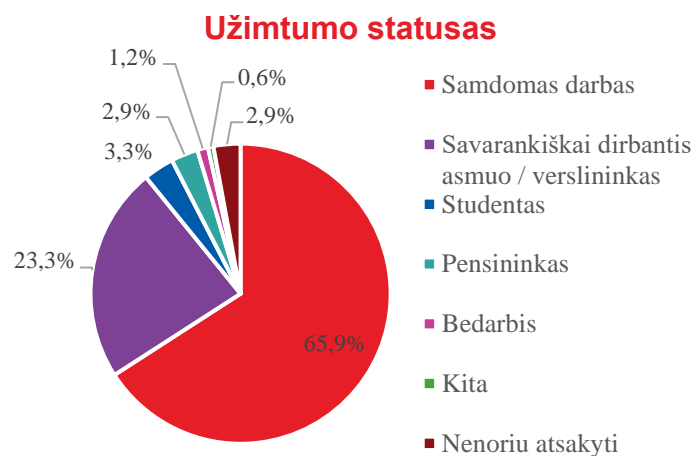

Demografiniai duomenys

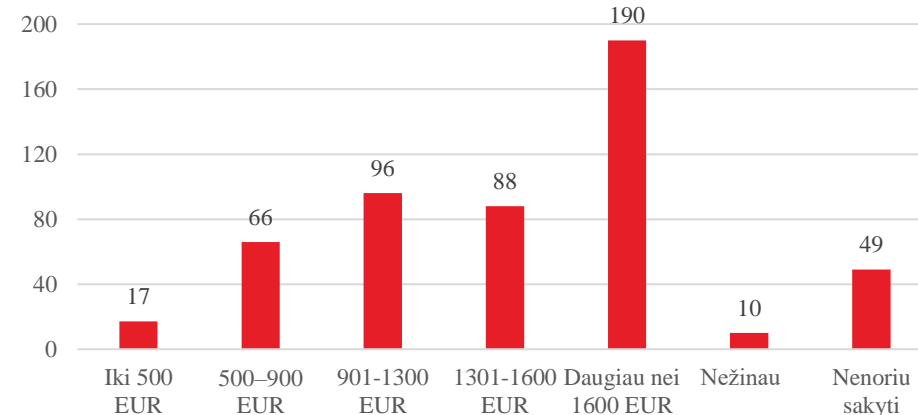
Kalbant apie išsilavinimą ir užimtumą, respondentų, turinčių aukštąjį ar aukštesnįjį išsilavinimą, grupei atstovauja per daug asmenų (92,6 proc. respondentų), o dirbančių respondentų grupei atstovauja per mažai asmenų (65,9 proc. respondentų), palyginus su Vilniaus savivaldybės duomenimis.

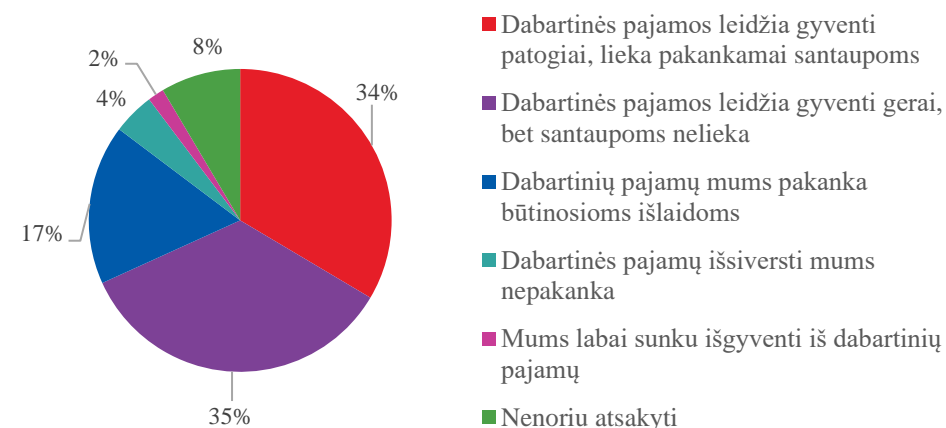
Šie neatitikimai gali turėti įtakos bendriems apklausos rezultatams.

Apytikslės pajamos vienam namų ūkio nariui per mėnesį

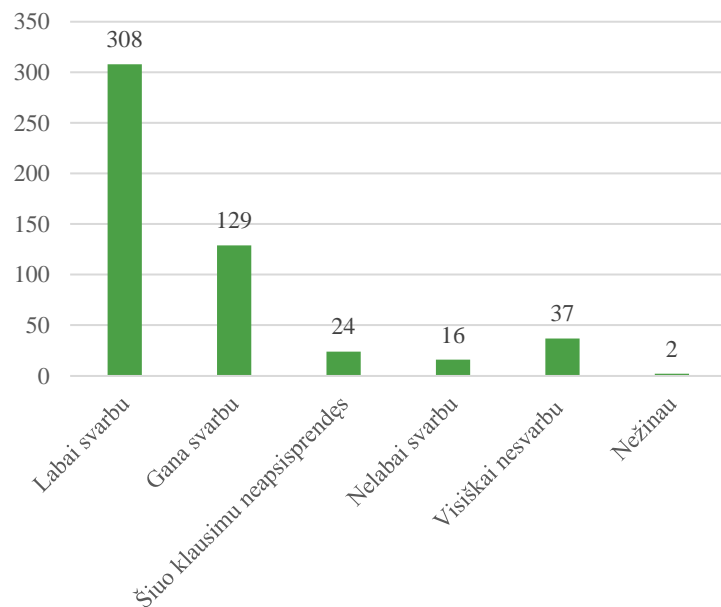

Kaip vertinate pajamas?

Miesto aplinkos būklė ir iššūkiai

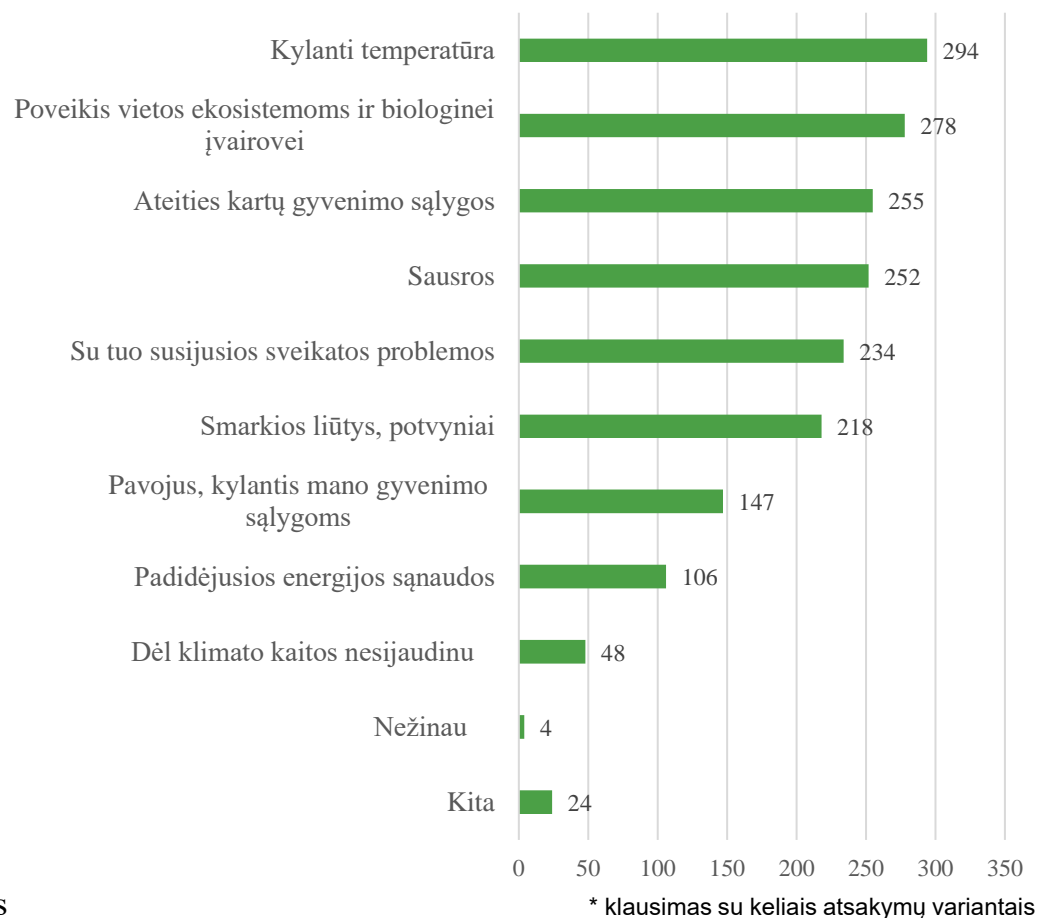
Kiek jums svarbus klimato kaitos poveikis jūsų miestui?

Remiantis apklausos rezultatais, dauguma respondentų (85 proc.) teigė, kad klimato kaitos poveikis Vilniaus miestui jiems yra svarbus.

Trys didžiausi respondentų nuogastavimai dėl klimato kaitos poveikio Vilniuje yra šie: kylanti temperatūra (daugiau nei 57 proc. atsakymų), poveikis vietos ekosistemoms ir biologinei įvairovei bei poveikis ateities kartų gyvenimo sąlygoms.

Koks klimato kaitos poveikis jums kelia didžiausią susirūpinimą*?

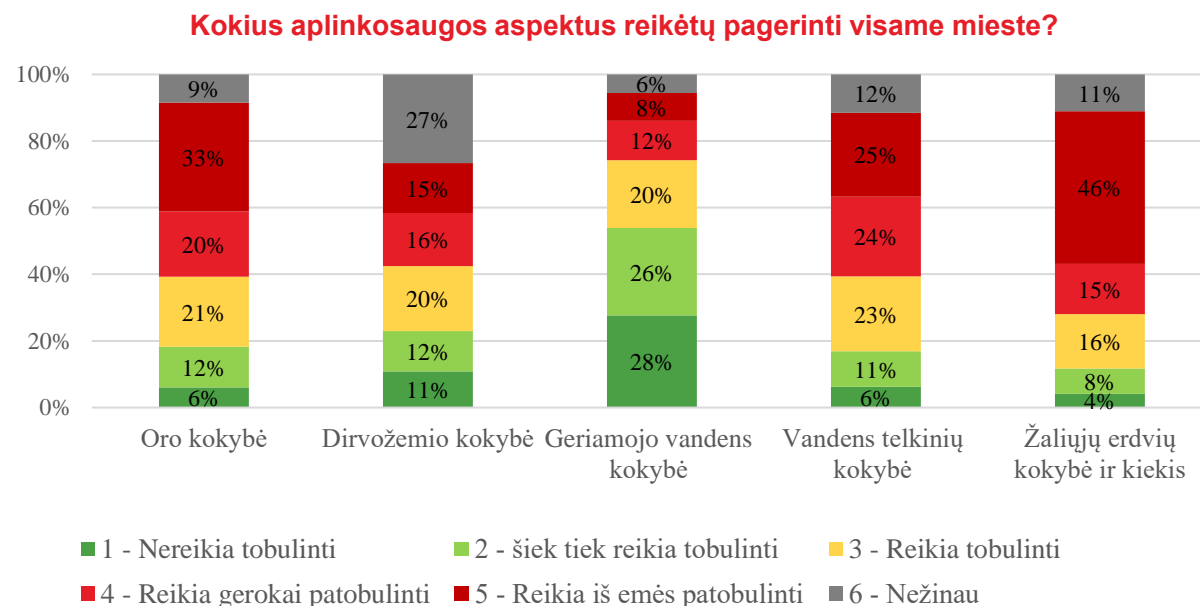
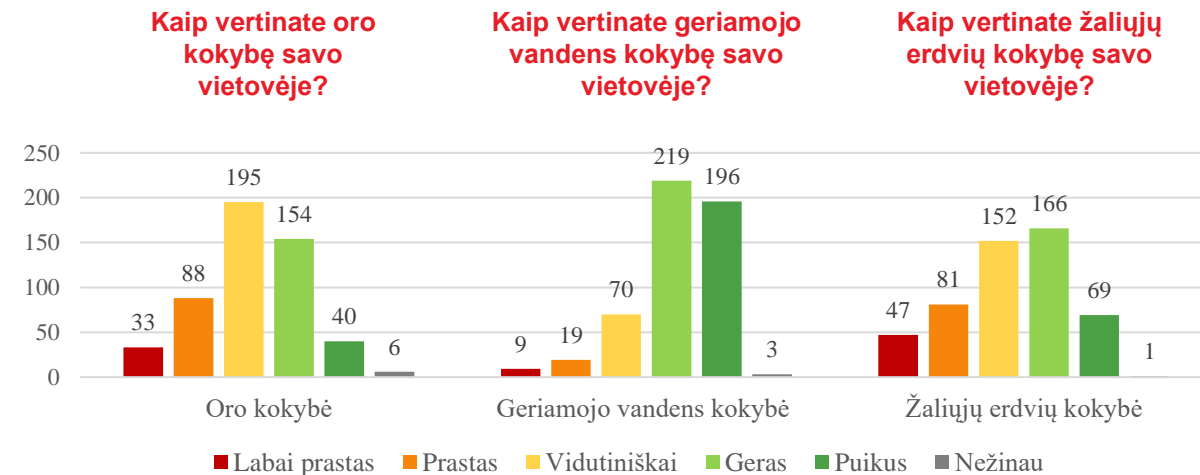
Buvo gauti 24 atsakymai „Kita“, įskaitant:

- Ekstremalios temperatūros ir staigūs temperatūros svyravimai,
- Šilumos salos miestuose efektas,
- Dulkės ir oro tarša,
- Miškų kirtimas, medžių kirtimas,
- Žaliosios erdvės naikinamos statant naujus pastatus,
- Bloga žaliųjų erdvių priežiūra,
- Stiprūs, stiprėjantys ir dažnesni vėjai,
- Atliekų perdirbimo problema,
- Atliekų gaisrai,
- Poveikis infrastruktūrai,
- Eismo spūstys,
- Pasaulinės didelio masto imigracijos bangos.

Miesto aplinkos būklė ir iššūkiai

Apibendrinant apklausos apie aplinkos išteklius rezultatus, galima daryti tokias išvadas:

- **geriamojo vandens kokybę** Vilniuje yra gera arba puiki (80 proc. atsakymų) ir geriamojo **vandens kokybės** nereikia gerinti arba ją reikia gerinti nežymiai (54 proc. atsakymų),
- **žaliųjų erdvių kokybę** Vilniuje yra gera arba vidutinė, tačiau 25 proc. respondentų ją įvertino „labai blogai“ arba „blogai“. Rezultatai taip pat rodo, kad respondentai norėtų, jog žaliųjų erdvių kokybė ir kiekybė labai arba iš esmės pagerėtų (61 %),
- **oro kokybę** Vilniuje yra vidutinė arba gera, o daugiau nei 50 proc. respondentų mano, kad ją reikia labai arba iš esmės pagerinti,
- **vandens telkinių kokybę** Vilniuje apskritai reikia gerinti, tačiau atsakymų skaičius beveik vienodas (1/4) pagal kiekvieną vertinimą: „Reikia pagerinti“, „Reikia gerokai pagerinti“, „Reikia iš esmės pagerinti“,
- būtina didinti gyventojų **informuotumą apie dirvožemio kokybę** Vilniuje, nes 27 proc. respondentų nežino, ar ją reikia gerinti.

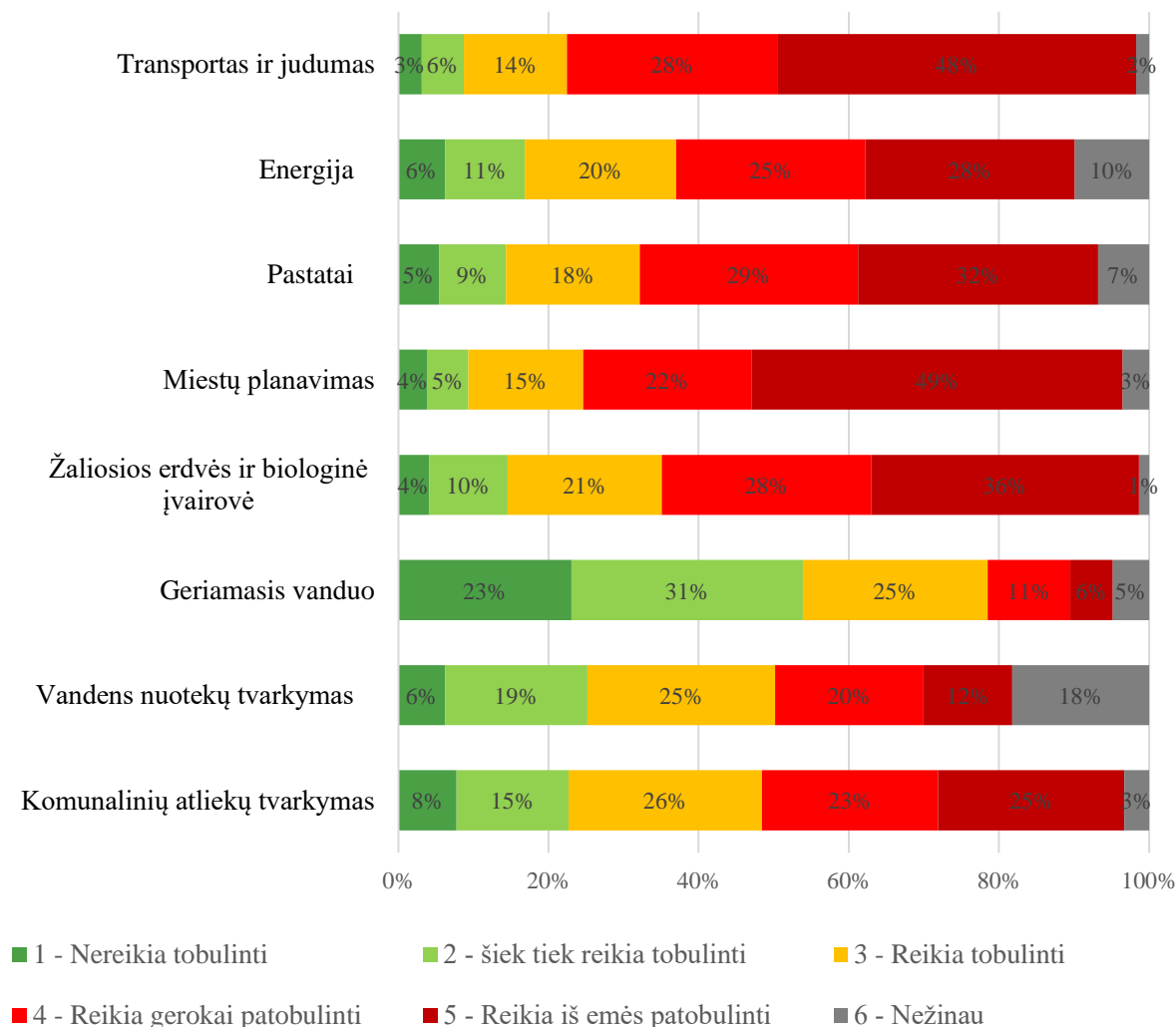

Dabartinė tam tikrų miesto sektorių būklė ir iššūkiai

Kokia jūsų nuomonė apie miesto paslaugas, susijusias su:

- transportu ir judumu?
- energija?
- pastatais mieste?
- miestų planavimu?
- žaliosiomis erdvėmis ir biologine įvairove mieste?
- geriamuoju vandeniu?
- nuotekų tvarkymu?
- komunalinių atliekų tvarkymu?

Remiantis atsakymais į antrosios apklausos dalies 7–14 klausimus, sektoriai, kuriuos reikia iš esmės tobulinti ar net iš esmės keisti, yra šie: **Transportas ir judumas (76 proc.)**, **miestų planavimas (72 proc.)**, **žaliosios erdvės ir biologinė įvairovė (64 proc.)**. Sektorius, kuriame gerinti būtina mažiausiai, yra geriamojo vandens ir nuotekų sektorius.

Dabartinė tam tikrų miesto sektorių būklė ir iššūkiai

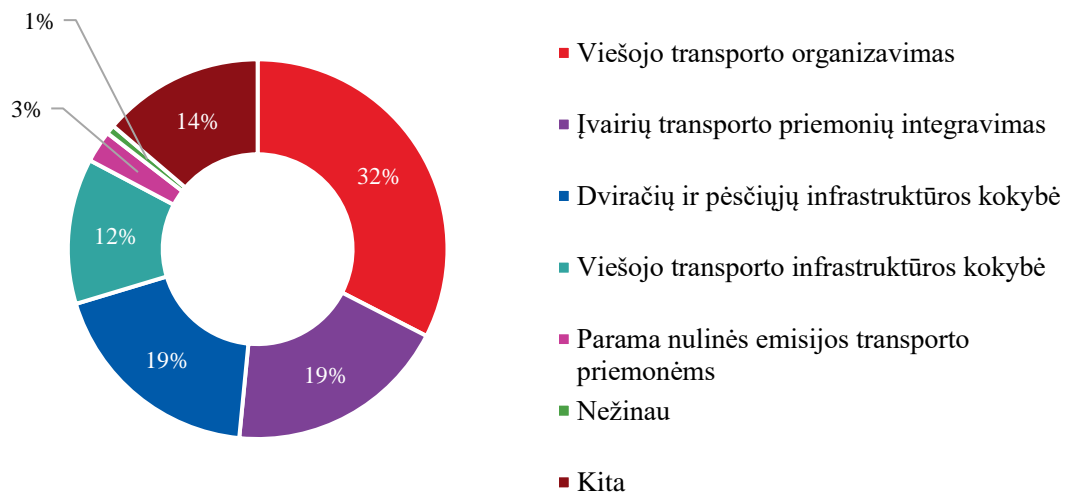
Remiantis atsakymais į 15–21 klausimus, galima teigti, kad kiekviename sektoriuje yra įvairių aspektų, kuriuos būtų galima patobulinti. Sektoriai, apie kuriuos gauta daugiausia atsakymų, yra išvardinti toliau pateiktoje lentelėje.

Prie kiekvieno klausimo buvo pateikta keletas komentarų, pasirinkus variantą „Kita“. Juose pateikta vertingos papildomos informacijos ir idėjų dėl patobulinimų, į kuriuos reikėtų atsižvelgti šiame procese.

Sektorius	Kiekvieno sektoriaus tobulintini prioritetai	Atsakymų procentas
Transportas ir judumas	Viešojo transporto organizavimas (pvz., autobusų juostos, autobusų ir troleibusų buvimo vietų stebėjimas ir planavimas realiuoju laiku, maršrutų optimizavimas, išmaniųjų technologijų integravimas, daugiau maršrutų piko valandomis ir kt.)	32 %
Energija	Atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo didinimas	34 %
Pastatai	Parama investicijoms į gyvenamųjų pastatų modernizavimą siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą	43 %
Miestų planavimas	Daugiafunkcinio ir integruoto vystymo užtikrinimas	28 %
Žaliosios erdvės ir biologinė įvairovė	Žaliųjų plotų priežiūros gerinimas	28 %
Vanduo ir nuotekos	Paviršinio vandens drenažo sistemos efektyvumo didinimas	28 %
Komunalinių atliekų tvarkymas	Atliekų prevencijos, perdirbimo ir pakartotinio naudojimo iniciatyvų skatinimas	27 %

Dabartinė tam tikrų miesto sektorių būklė ir iššūkiai

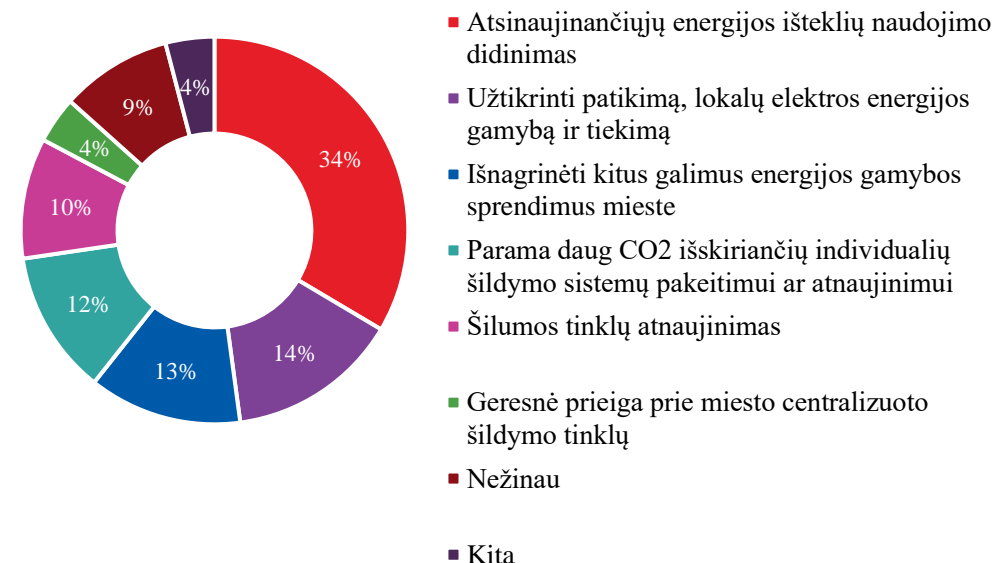
Kaip manote, kokią sritį, susijusią su transportu ir judumu, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

Buvo gauta 71 atsakymas „Kita“, įskaitant:

- Viešojo transporto tinklo tobulinimas,
- Naujų elementų (tramvajų, mokyklinių autobusų, elektrinio geležinkelio ir kt.) diegimas
- Viešojo transporto prioritetų nustatymas, mažos taršos zonos, gatvių humanizavimas, teisinis reglamentavimas,
- Tinkama viešojo transporto priemonių parko priežiūra.

Kaip manote, kokią sritį, susijusią su energija, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

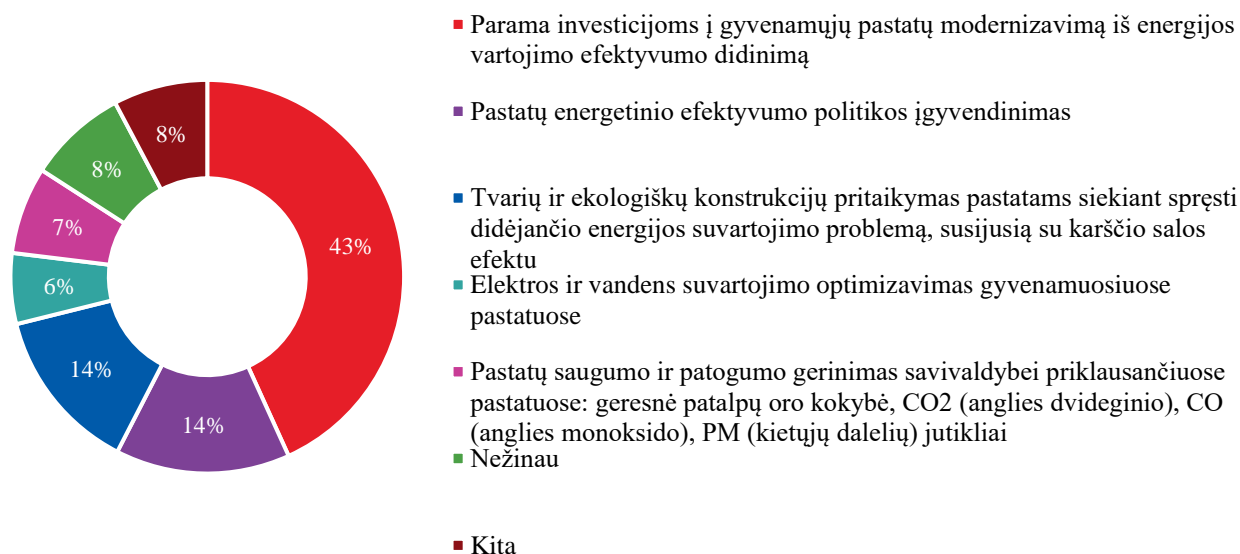

Buvo gautas 21 atsakymas „Kita“, įskaitant:

- Alternatyvių energijos šaltinių diegimas,
- Senų pastatų energinio efektyvumo didinimas,
- Apribojimų, susijusių su automobilių leidimais miesto centre, išplėtimas.

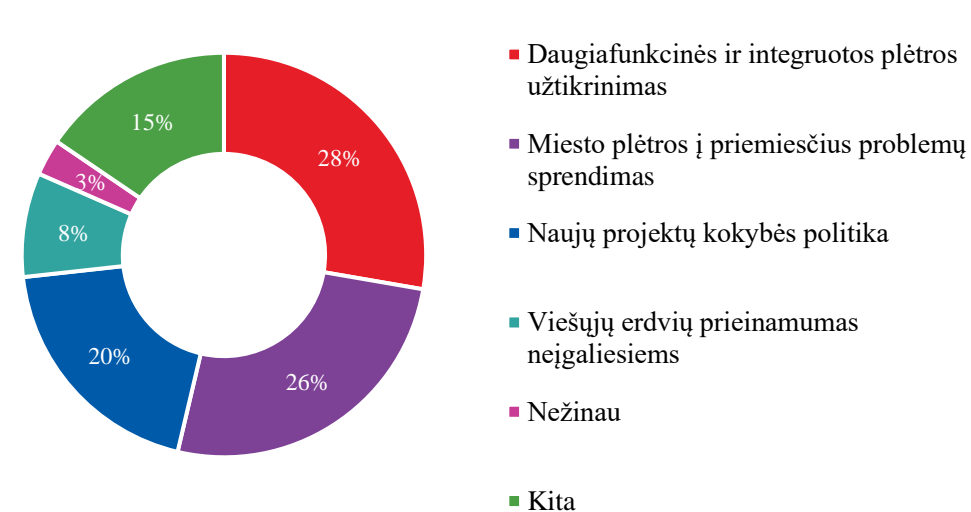
Dabartinė tam tikrų miesto sektorių būklė ir iššūkiai

Kaip manote, kokią sritį, susijusią su pastatais, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

Buvo gauta 40 atsakymų „Kita“, kuriuose daugiausia dėmesio skirta kompleksinei senstančių pastatų restauravimo programai (40 %), o 18 % atsakymų buvo nurodyta, kad nėra jokio poreikio atlikti kokius nors patobulimus.

Kaip manote, kokią sritį, kalbant apie miestų planavimą, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

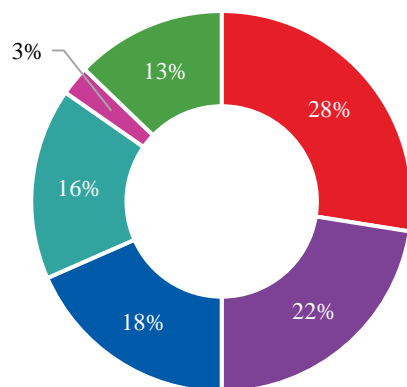

Buvo gauta 80 atsakymų „Kita“, įskaitant:

- Įvairių gavėjų poreikiams pritaikytos infrastruktūros kūrimas,
- Esamos infrastruktūros gerinimas ir plėtra,
- Žaliųjų plotų apsauga ir plėtra,
- Viešojo transporto sistemos tobulinimas,
- Gyventojų įsitraukimo į miestų planavimą didinimas,
- Trūksta matomo miesto planavimo požiūrio.

Dabartinė tam tikrų miesto sektorių būklė ir iššūkiai

Kaip manote, kokią sritį, susijusią su žaliosiomis erdvėmis ir biologine įvairove, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

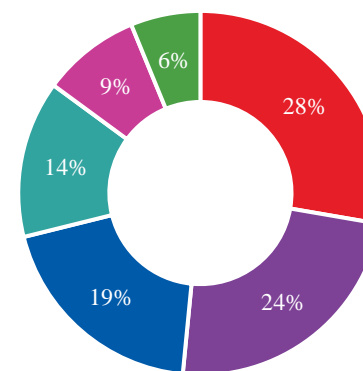

- Žaliųjų erdvių priežiūros gerinimas
- Kraštovaizdžio plėtros strategijų rengimas ir įgyvendinimas
- Medžių sodinimo iniciatyvos
- Biologinės įvairovės stebėseną ir jos įgyvendinimas
- Nežinau
- Kita

Buvo gauti 66 atsakymai „Kita“, įskaitant:

- Esamų žaliųjų plotų ir miškų išsaugojimas, o ne jų skaidymas,
- Brandžių, sveikų medžių apsauga, užuot juos kirtus,
- Esamų žaliųjų erdvių plėtra ir plėtimas,
- Biologinės įvairovės, esamų ekosistemų paslaugų prieinamumo ir išlikimo užtikrinimas logišku būdu; invazinių ir invazinių rūšių neįveisimas,
- Tinkama esamų ir naujai sukurtų žaliųjų plotų priežiūra,
- Esamų ir naujai sukurtų žaliųjų plotų stebėseną ir medžių inventorizacija.

Kaip manote, kokią sritį, susijusią su vandeniu ir nuotekomis, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

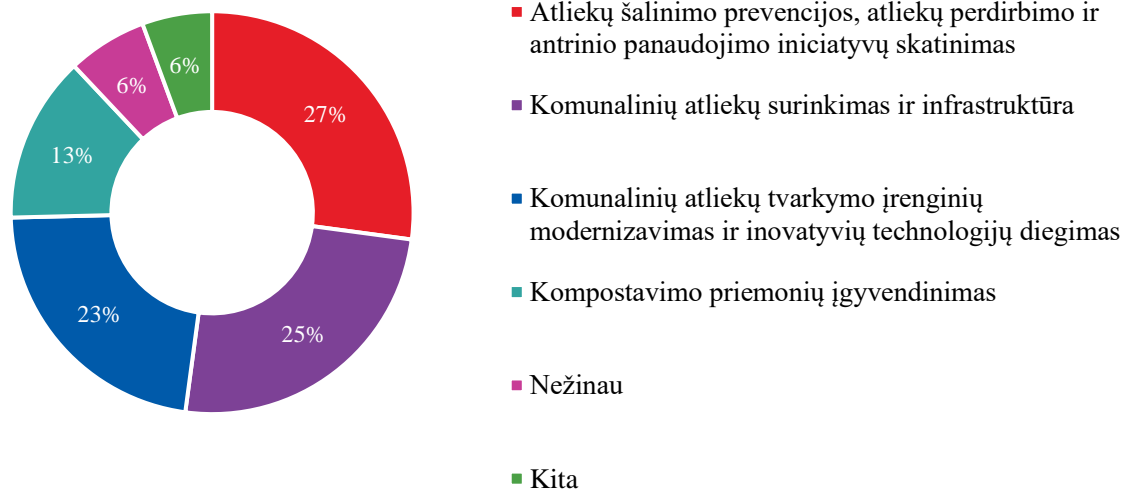
- Paviršinio vandens nuotekų sistemos efektyvumo didinimas
- Vandens telkinių kokybė
- Nuotekų valymo įrenginių efektyvumas
- Geriamojo vandens kokybė
- Nežinau
- Kita

Buvo 32 atsakymai „Kita“. Dauguma jų buvo susiję su nuotekų ir paviršinio vandens tinklų tolesnės plėtros būtinybe:

- Vykdyti deklaruotą ir toliau plėsti esamą vandentiekio ir nuotekų tinklą,
- Lietaus vandens surinkimas ir antrinio panaudojimo įrenginių sukūrimas,
- Žaliosios infrastruktūros, užkertančios kelią potvyniams, įgyvendinimas.

Dabartinė tam tikrų miesto sektorių būklė ir iššūkiai

Kaip manote, kokią sritį, susijusią su komunalinių atliekų tvarkymu, būtų galima patobulinti? Iš toliau pateikto sąrašo pasirinkite vieną variantą, kuris, jūsų nuomone, yra svarbiausias.

Buvo gauti 29 atsakymai „Kita“, įskaitant:

- Atliekų tvarkymo optimizavimas efektyviai panaudojant esamą infrastruktūrą,
- Atliekų surinkimo sistemos tobulinimas,
- Rūšiavimo sąlygų užtikrinimas – būtina mieste įrengti daugiau rūšiavimo konteinerių, dalijimosi daiktais stotelių ir šiukšliadėžių,
- Perdirbimo, pakartotinio panaudojimo ir žiediško skatinimas ir gyventojų informuotumo apie atliekų surinkimą ir rūšiavimą didinimas,
- Nelegalių sąvartynų prevencija, kontrolė ir likvidavimas,
- Atliekų tvarkymo politikos pokyčių įgyvendinimas.

Papildomos pastabos

- Apklausos pabaigoje gautos papildomos pastabos daugiausia susijusios su ankstesniuose klausimuose minėtais sektoriais.
- Beveik 50 proc. gautų atsakymų buvo susiję su **esama infrastruktūra** (viešojo transporto tinklu ir infrastruktūra, gatvėmis, šaligatviais, dviračių takais, automobilių stovėjimo aikštelėmis), įskaitant jos gerinimą ir priežiūrą,
- Antroji pagal dydį atsakymų grupė buvo susijusi su miesto **žaliaja infrastruktūra**, ypatingą dėmesį skiriant žaliųjų plotų stiprinimui ir tvarių sprendimų įgyvendinimui. Daugelis respondentų išreiškė susirūpinimą dėl **medžių kirtimo**, taip parodydami savo griežtą nepritarimą.
- 7 proc. papildomų pastabų buvo susijusios su **atliekų surinkimo** gerinimu.
- Kiti atsakymai susiję su tokiais aspektais kaip atgaivinimas, strateginis planavimas, saugumo priemonės, miesto žemės ūkis.

ARUP